

اثر میزان ماده جامد بر ویژگی های نوشیدنی اسیدی تهیه شده از مخلوط شیر گاو و شیر سویا

مصطفی مظاهری تهرانی^{۱*} - تکتم یاسمینی فریمانی^۲

تاریخ دریافت: ۸۸/۴/۲۰

تاریخ پذیرش: ۹۰/۱/۱۴

چکیده

افزایش تقاضای مصرف کنندگان در مورد محصولاتی حاوی پروتئین سویا باعث افزایش تولید محصولات جدید حاوی سویا گردیده است. در این تحقیق نوشیدنی‌ها با تخمیر مخلوط‌هایی از شیر/شیر سویا در نسبت‌های ۳۰/۷۰، ۵۰/۵۰ و ۵۰/۵۰ و رقیق‌سازی تا ماده جامد ۴/۵ و ۶/۵ آماده شدند. پکتین با درجه متوکسیل بالا به میزان ۰/۲۵ درصد به نمونه‌ها افزوده شد و میزان پروتئین، ویسکوزیته، میزان پایداری و خصوصیات حسی نمونه‌ها مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج بررسی‌ها نشان داد که با افزایش درصد شیر سویا، میزان پروتئین، ویسکوزیته و ناپایداری نمونه‌ها افزایش یافت و افزایش ماده جامد نیز در افزایش پروتئین، ویسکوزیته و پایداری نمونه‌ها موثر بود. به طور کلی نتایج نشان داد که با استفاده از شیر سویا در سطح ۳۰ درصد و ماده جامد ۶/۵ درصد، می‌توان نوشیدنی‌هایی با میزان پروتئین، پایداری و خصوصیات حسی مطلوب تولید کرد.

واژه‌های کلیدی: پایداری، خصوصیات حسی، شیر سویا، ماده جامد کل، نوشیدنی لبنی اسیدی

مقدمه

های شیر وجود دارد. تغییرات بوجود آمده در طی پروسه اسیدی کردن در سیستم‌های مخلوط پروتئین شیر/شیر سویا می‌تواند با جایگزینی قسمتی از شیر با پروتئین سویا تغییر کند. حضور پروتئین سویا، به دلیل ناپایداری پروتئین سویا در pH بالاتر، سبب ایجاد ژل در pH بالاتری می‌گردد بنابراین با جایگزینی درصدی از پروتئین شیر با پروتئین سویا، امکان طراحی رنج گسترده‌ای از ژل‌ها با خصوصیات ریز ساختاری و رئولوژیکی متفاوت فراهم می‌شود (۱۳).

از ویژگی‌های مهم نوشیدنی‌های لبنی اسیدی pH پایین و ویسکوزیته کم آنها می‌باشد که باعث تجمع پروتئین‌های شیر و در نتیجه ایجاد ناپایداری محصول می‌شود (۱). pH این محصولات در محدوده ۳/۴ تا ۴/۶ می‌باشد و به دلیل عدم پایداری کازئین در این محدوده، استفاده از یک پایدارکننده برای جلوگیری از متراکم شدن پروتئین‌ها و همچنین دست‌یابی به احساس دهانی مطلوب ضروری می‌باشد. قوام مناسب و بافت هموزن جهت ایجاد احساس دهانی مطلوب و عدم جدا شدن سرم (دوفاز شدن) از جمله خصوصیات مطلوب در نوشیدنی‌های اسیدی شیر می‌باشد (۱۶، ۳، ۱۹).

پکتین با درجه متوکسیل بالا، بطور گسترده‌ای در نوشیدنی‌های اسیدی شیر مورد استفاده قرار می‌گیرد و علاوه بر جلوگیری از رسوب کازئین، دیگر ویژگی‌های مطلوب محصول را نیز افزایش می‌دهد (۴، ۵، ۹، ۱۰، ۱۵). در سیستم‌های اسیدی رقیق شده شیر، پکتین در

درده‌های اخیر نوشیدنی‌های لبنی اسیدی، محبوبیت زیادی پیدا کرده‌اند (۱۷). این نوشیدنی‌ها به دوصورت تخمیری و یا شیمیایی توسط آب میوه‌ها و یا اسیدهای خوراکی تهیه می‌شوند (۱۹، ۱۶، ۳).

افزایش تقاضای مصرف کنندگان در مورد محصولات غنی شده با پروتئین باعث افزایش تولید محصولاتی جدید حاوی سویا گردیده است. نوشیدنی‌هایی حاوی پروتئین‌های سویا و شیر ارزش‌های تغذیه‌ای بالایی دارند. به طور کلی تولید محصولاتی شامل پروتئین‌های شیر و سویا، امکان بهره‌مند شدن از خصوصیات عملکردی متفاوت دو پروتئین و همچنین طراحی محصولاتی با بافت، خصوصیات ریز ساختاری و خصوصیات تغذیه‌ای منحصر به فرد را فراهم می‌سازد، البته چالش‌های بسیاری در مسیر توسعه تولید محصولاتی با پایه شیر/شیر سویا به دلیل عدم وجود اطلاعات کافی در مورد رفتار پروتئین‌های سویا در طی فرآوری در حضور پروتئین

۱- دانشیار گروه علوم و صنایع غذایی دانشگاه فردوسی مشهد
(*)-نویسنده مسئول: mmtehrani@um.ac.ir (Email)

۲- دانش آموخته کارشناسی ارشد، گروه علوم و صنایع غذایی دانشگاه فردوسی مشهد

دمای کمتر از ۲۰ درجه سانتیگراد سرد شد (۲۱).

تهیه محلول پکتین (۲ درصد)

۲ گرم پکتین در ۱۰۰ گرم آب مقطر حل گردید، این محلول در حمام آب گرم ۷۵ درجه سانتیگراد به مدت ۲۰ دقیقه حرارت داده شد و سپس به مدت ۱ شب در دمای ۴ درجه سانتیگراد نگهداری گردید (۱۴).

تخمیر

شیر پاستوریزه با ماده جامد کل (۱۰/۸±۰/۲) و شیر سویای آماده شده با ماده جامد مشابه در نسبت های وزنی ۱۰۰ درصد، ۷۰-۳۰ درصد و ۵۰-۵۰ درصد مخلوط شده و در فشار ۷۰ بار در همزنایزر مدل آرمفیلد ft9 ساخت کشور آلمان همزن گردید و سپس مخلوط همزن شده به مدت ۵ دقیقه در دمای ۹۰-۸۵ درجه سانتیگراد حرارت داده شد. به منظور آماده سازی استارتر برای استفاده در مقیاس کوچک طبق دستورالعمل شرکت سازنده مقدار مورد نیاز استارتر (۴ درصد)، به ۱۰-۵ میلی لیتر مخلوط مورد نظر در دمای ۴۵-۴۲ درجه سانتیگراد اضافه گردید و به مدت ۱۵ دقیقه در اینکوباتور ۴۲ درجه سانتیگراد قرار گرفت. پس از طی این زمان محلول استارتر به مخلوط اصلی افزوده شد و عملیات گرمخانه گذاری تا رسیدن pH محصول به ۴/۵-۴ ادامه پیدا کرد. و به محض رسیدن pH نمونه ها به میزان مورد نظر، نمونه ها از اینکوباتور خارج گردیدند و تا دمای ۴ درجه سانتیگراد سرد شدند (۱۴).

فرمولاسیون

در این مرحله به مخلوط های تخمیر شده شیر/ شیر سویا، آب تا ماده جامد کل در دو سطح (۶/۵ درصد و ۴/۵ درصد) اضافه گردید، میزان نمک (۱ درصد) و اسانس کاکوتی (۰/۰۰۱ درصد) و پکتین (۰/۲۵ درصد)، در همه نمونه ها ثابت در نظر گرفته شد. pH نهایی نمونه ها، بوسیله محلول اسید سیتریک ۵۰ درصد در pH ۴ ثابت شد و مرحله دوم هم‌نیزاسیون تحت فشار ۷۰ بار انجام گرفت. در نهایت نمونه ها در حمام آب گرم در (دمای ۷۲ °C به مدت ۱۵ ثانیه) پاستوریزه شدند، برای جلوگیری از انجام تیخیر روی ظروف با فویل پوشانده شد. سپس نمونه ها در حمام آب سرد تا دمای کمتر از ۱۰ °C سرد شدند و در ظروف مورد نظر جهت انجام آنالیزها و آزمایشات مورد نظر بسته بندی شده و در دمای ۴ °C نگهداری شدند (۱۴).

نتیجه واکنش های الکترواستاتیک به صورت سطحی جذب میسل های کازئین می شود. پژوهشهای گذشته استفاده از ۰/۳ درصد پکتین برای جلوگیری از دو فاز شدن را در نمونه های تخمیری شیر موثر دانسته بودند (۵). یاسمنی و همکاران (۱۳۸۷) غلظت بهینه پکتین را در نمونه های حاوی در صد های جایگزینی شیر سویا ۰/۲۵ درصد دانستند، البته شرایط مناسب جهت واکنش میان پکتین و ذرات پروتئینی در میزان پایداری موثر است. برای مثال ترکیب و قدرت یونی، شرایط فرآوری پروتئین های شیر از جمله تیمار حرارتی در این واکنش موثر می باشند (۱۵). همونیزاسیون نیز برای بهبود پایداری سیستم های اسیدی شیر بوسیله پکتین ضروری می باشد (۲۰). این پایداری ظاهرا به اندازه ذرات در این محصولات بستگی دارد. توزیع اندازه ذرات پروتئینی شیر تحت تاثیر همونیزاسیون قرار می گیرد (۲). خصوصیات رئولوژیکی و پایداری این نوشیدنی ها به میزان آب (ماده جامد کل) نیز وابسته است. کوکسوی و کیلیک (۲۰۰۳) دریافتند که در نمونه های ایران با افزایش میزان آب (کاهش ماده جامد) ویسکوزیته و قوام و همچنین میزان پایداری کاهش می یابد (۷). در این پژوهش نیز نوشیدنی های اسیدی لبنی حاوی درصد های جایگزینی شیر سویا در دو سطح ماده جامد کل از لحاظ پایداری، ویسکوزیته، میزان پروتئین و همچنین خصوصیات حسی محصول مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش ها

مواد

شیر پاستوریزه با ۲/۵ درصد چربی و ماده جامد کل (۱۰/۸±۰/۲) از کارخانه ی بشیر خراسان، آرد کامل سویا (هر ۱۰۰ گرم حاوی ۳۵ درصد پروتئین، ۲۲ درصد چربی و ۳۳ درصد کربوهیدرات) از کارخانه توس سویا، پکتین با کد تجاری 9135 p با درجه متوکسیل بیش از ۷۴ درصد از کمپانی مرک، آغازگر مورد استفاده با کد تجاری (DVS Lac 13) شامل استرپتوکوکوس دلبروکی زیر گونه ی بولگاریکوس و استرپتوکوکوس ترموفیلوس از شرکت آزمالین شرق و نمک و اسانس کاکوتی از فروشگاههای معتبر خریداری شدند.

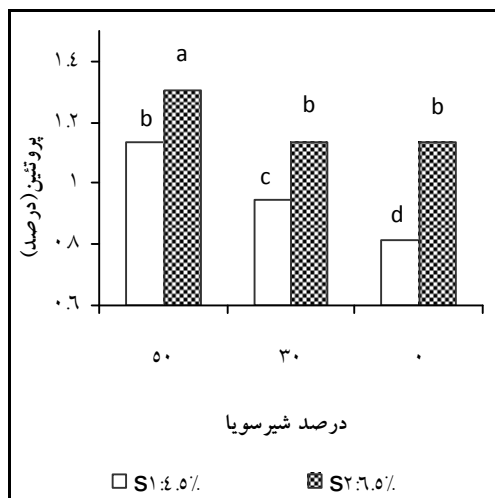
تهیه شیر سویا

برای تهیه شیر سویا با ماده جامد کل (۱۰/۸±۰/۲) (مشابه شیر مورد استفاده در فرمولاسیون)، آرد سویا را به نسبت ۱ به ۷ به آب در دمای ۷۵-۸۰ درجه سانتیگراد اضافه کرده و در دمای مذکور هم زدن را به مدت ۱۵ دقیقه ادامه داده، سپس شیر سویای بدست آمده را سریعاً تا دمای حدود ۵۰-۵۵ درجه سانتیگراد سرد کرده و در این دما عملیات صاف کردن را با پارچه صافیهایی با مش بسیار ریز دو بار انجام داده و سپس شیر سویای صاف شده در حمام آب سرد تا

جامد بر درصد پروتئین نمونه ها تاثیر معناداری داشت ($p < 0.05$) و با افزایش میزان شیر سویا و ماده جامد درصد پروتئین محصول افزایش یافت و بالاترین میزان پروتئین مربوط به نمونه های ۵۰ درصد شیر سویا در ماده جامد ۶/۵ بود. که علت آن را می توان بیشتر بودن میزان پروتئین شیر سویا نسبت به شیر و همچنین کمتر بودن آب در نمونه های با ماده جامد بالاتر دانست.

ب) ویسکوزیته

شکل ۱۲ اثر افزایش نسبت شیر سویا را بر ویسکوزیته نوشیدنی نشان می دهد، همانطور که مشاهده می شود. افزایش شیر سویا باعث افزایش معناداری در ویسکوزیته شده که به دلیل خاصیت ژل کنندگی پروتئین سویا در شرایط اسیدی و همچنین افزایش میزان پروتئین و سایر ترکیبات از جمله کربوهیدرات ها با توجه به استفاده از آرد کامل دانه سویا در این پژوهش است. البته افزایش بیش از ۳۰ درصد باعث تغییر معناداری در ویسکوزیته نشده است. بنابراین در حداقل ۳۰ درصد جایگزینی شیر سویا به جای شیر در تولید نوشیدنی اسیدی می توان علاوه بر افزایش پروتئین در کمپلکسی از کازئین و پروتئین های سویا و پکتین باعث افزایش ویسکوزیته و بهبود احساس دهانی محصول شد. شکل ۲ اثر افزایش درصد ماده جامد را روی افزایش ویسکوزیته ی نوشیدنی نیز نشان می دهد، همانطور که مشاهده می شود. این افزایش در سطح $p < 0.05$ معنی دار است و با افزایش ماده جامد ویسکوزیته نمونه ها افزایش می یابد. این نتایج تاییدی بر نتایج لورنت و بلنگر (۲۰۰۳) و کوسوی و کیلیک (۲۰۰۳) است که نشان دادند با افزایش ماده جامد در نوشیدنی های لبنی اسیدی، ویسکوزیته نیز افزایش می یابد.

شکل ۱- اثر متقابل افزایش درصد شیر سویا و ماده جامد کل بر میزان پروتئین نوشیدنی های لبنی اسیدی

آزمون ها

۱- میزان رسوب

مقدار ۴۰ گرم نمونه در ظروف پلاستیکی مدرج استریل توزین شد، درب ظروف بسته شدو نمونه ها در دمای ۴ درجه سانتیگراد نگهداری شدند، ۱۴ روز پس از نگهداری در دمای ۴ درجه سانتیگراد، لایه شفاف سرم جدا شده (وزن)، در صورت وجود داشتن بوسیله پیپت پاستور جدا و توزین شد و درصد جدا شدن سرم محاسبه گردید (۱۸، ۷).

۲- ویسکوزیته ظاهری

۶۰۰ میلی لیتر از مخلوط را در یک بشر ریخته و دمای آن را با استفاده از آب و یخ در طی آزمایش در 10 ± 0.5 درجه ی سانتیگراد ثابت نگه داشته شد. ویسکوزیته ی مخلوط توسط ویسکومتر بروکفیلد مدل DV-II pro ، توسط اسپندل شماره ی ۲ در rpm ۱۸۰ اندازه گیری شد.

۳- درصد پروتئین

درصد پروتئین نمونه ها بوسیله روش کج لادل (دستگاه مدل Analyzer 1030) اندازه گیری شد.

۴- ارزیابی حسی

ارزیابی حسی نمونه ها توسط ۶ نفر داور (مرد وزن) انجام گرفت. از داوران خواسته شد تا نمونه های تولیدی را از نظر طعم، رنگ، بو، بافت و قوام ارزیابی کنند. ارزیابی ویژگی های حسی براساس مقیاس پنج نقطه ای هدونیک انجام پذیرفت (۸، ۱۱).

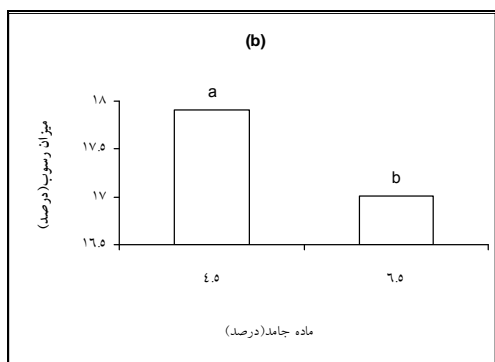
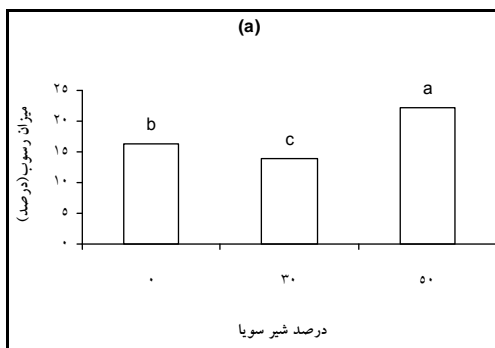
طرح آماری

آنالیز آماری نمونه ها برپایه طرح آزمایش کاملاً تصادفی فاکتوریل در سه تکرار و مقایسه میانگین ها با استفاده از آزمون دانکن در سطح اطمینان ۹۵ درصد با استفاده از نرم افزار MstatC انجام شد. رسم منحنی ها با استفاده از نرم افزار Excel انجام گرفت. تیمارهای مورد استفاده شامل جایگزینی شیر سویا در ۳ سطح و در صد ماده جامد در ۲ سطح بود.

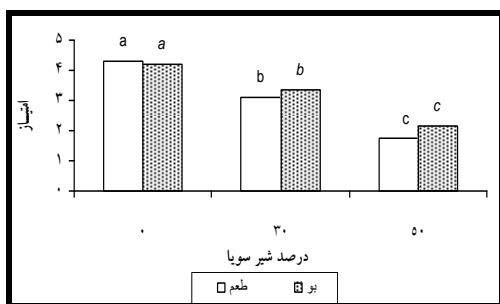
نتایج و بحث

الف) پروتئین

شکل ۱ اثر درصد شیر سویا و ماده جامد را بر میزان پروتئین نمونه ها نشان می دهد. نتایج نشان داد که میزان شیر سویا و ماده

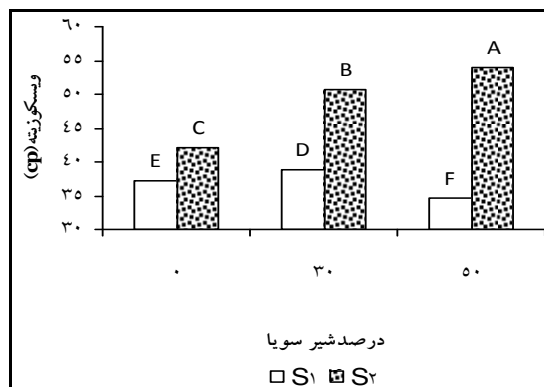
شکل ۳- (a) اثر افزایش درصد شیر سویا بر میزان رسوب، (b) اثر افزایش درصد ماده جامد بر میزان رسوب

شکل ۴- میانگین پذیرش طعم و بوی محصول در درصدهای مختلف شیر سویا

د) ارزیابی حسی

شکل ۴ میانگین پذیرش طعم و بوی نمونه‌ها را در درصد‌های مختلف شیر سویا نشان می‌دهد در شکل مشاهده می‌گردد که همزمان با افزایش میزان شیر سویا در فرمولاسیون نمونه‌ها میزان پذیرش (مطلوبیت) طعم و بوی نمونه‌ها کاهش می‌یابد. که علت آن را می‌توان افزایش طعم لوبیایی و نامطلوب شیر سویا دانست. جانسن و همکاران (۱۹۸۱) گزارش کردند که طعم و آرومای شیر

شکل ۲- اثر متقابل افزایش درصد شیر سویا و ماده جامد کل بر میزان ویسکوزیته نوشیدنی‌های لبنی اسیدی

ج) میزان رسوب

جدا شدن سرم در محصولات اسیدی شیر به دلیل تجمع و کواگوله شدن پروتئین کازئین اتفاق می‌افتد. استفاده از پایدارکننده‌ها برای جلوگیری از جدا شدن سرم ضروری می‌باشد (۱۰). شکل ۳a اثر درصد شیر سویا را در میزان رسوب در روز چهاردهم نشان می‌دهد. همانطور که در شکل مشاهده می‌شود میزان شیر سویا تاثیر معناداری بر میزان رسوب دارد ($p < 0.05$) و با افزایش درصد شیر سویا تا سطح ۳۰ درصد میزان دوفاز شدن کاهش می‌یابد ولی با افزایش میزان شیر سویا به میزان ۵۰ درصد میزان ناپایداری به طور معناداری افزایش می‌یابد و بیشترین پایداری مربوط به نمونه‌های حاوی ۳۰ درصد شیر سویا بود. که علت آن را می‌توان ایجاد رسوب در pH بالاتر، کاهش درصد کازئین جهت ایجاد شبکه ژلی و افزایش خلل و فرج در مخلوط‌هایی با درصد بالای شیر سویا (بیش از ۳۰ درصد) دانست (۱۳).

شکل ۳b اثر درصد ماده جامد کل را در میزان رسوب در روز چهاردهم نشان می‌دهد. همانطور که در شکل مشاهده می‌شود میزان ماده جامد تاثیر معناداری بر میزان رسوب دارد ($p < 0.05$) و با افزایش میزان ماده جامد کل، میزان رسوب به طور معناداری کاهش می‌یابد که دلیل آن را می‌توان کاهش قدرت یونی و افزایش میزان آب آزاد همزمان با کاهش ماده جامد و در نتیجه نیاز به مقادیر بالاتری پکتین جهت ایجاد پایداری دانست (۱۴، ۲). کوکسوی و کیلیک (۲۰۰۳) نیز در نمونه‌های ایران با افزایش میزان آب در فرمولاسیون (کاهش ماده جامد کل) افزایش دوفاز شدن را در دوره نگهداری گزارش کردند. به طور کلی درصد بهینه شیر سویا را با توجه به بیشترین میزان پایداری در طول دوره نگهداری می‌توان ۳۰ درصد در نمونه‌هایی با ماده جامد ۶/۵ دانست.

شکل ۶ اثر افزایش نسبت شیر سویا را بر بافت و قوام محصول نشان می دهد. شکل نشان می دهد که با افزایش شیر سویا مطلوبیت و هموژن بودن بافت به طور معنا داری کاهش می یابد، که دلیل آن را می توان بافت متفاوت و غیر هموژن شیر سویا نسبت به بافت کاملاً هموژن شیر دانست. قوام نوشیدنی ها در دو سطح ۰ و ۳۰ درصد شیر سویا یکسان ارزیابی شد ولی در نوشیدنی های حاوی ۵۰ درصد شیر سویا کاهش یافت. همچنین نتایج نشان داد که افزایش ماده جامد تاثیر معناداری بر میزان قوام محصول داشت و با افزایش ماده جامد قوام محصول افزایش یافت.

نتیجه گیری

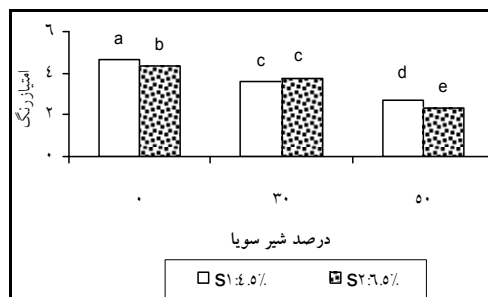
با افزایش میزان شیر سویا و ماده جامد کل، میزان پروتئین افزایش یافت. همچنین با جایگزینی درصدی از شیر با شیر سویا ویسکوزیته افزایش پیدا کرد و افزایش ماده جامد تاثیر معنی داری بر افزایش ویسکوزیته داشت.

پایداری در نمونه ها با افزایش ماده جامد افزایش یافت و بالاترین میزان پایداری مربوط به نمونه حاوی ۳۰ درصد شیر سویا با ماده جامد ۶/۵ بود.

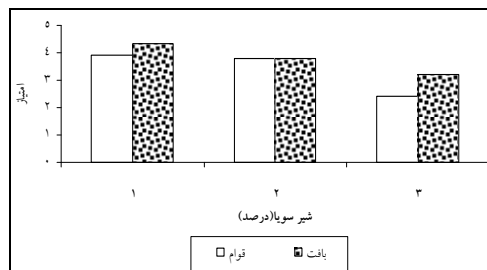
در مجموع با توجه به نتایج حاصل از آزمون های فیزیکی و حسی، می توان نتیجه گرفت که با جایگزینی درصدی از شیر لبنی با شیر سویا می توان گام موثری در جهت تولید و طراحی گروه جدیدی از نوشیدنی ها بر داشت. انجام مطالعات و پژوهشهای بیشتر در جهت بهبود خصوصیات حسی و همچنین بافت محصول و در نتیجه پذیرش بیشتر از طرف مصرف کننده یک امر ضروری در توسعه ی مصرف این محصول به شمار می رود که دسترسی به این فاکتور مهم در سطوح مشخصی از شیر سویا و ماده جامد امکان پذیر است. در نهایت می توان چنین عنوان کرد که نوشیدنی لبنی تخمیری حاوی شیر سویا می تواند به عنوان یک نوشیدنی مطلوب و نیز به عنوان یک جایگزین مناسب برای نوشیدنی هایی با ارزشهای محدود غذایی در صنعت نوشیدنی ها مطرح گردد.

سویا در pH طبیعی با افزودن شیر خشک پس چرخ، بهبود می یابد. رحمان و همکاران (۲۰۰۷) نیز گزارش کردند که افزودن شیر خشک بدون چربی (۵۰-۶۰) درصد، طعم نامطلوب شیر سویا را کاهش داده و مخلوطی با طعم مطلوب تولید می نماید. بطور کلی نتایج بررسی ها نشان داد میزان شیر سویا اثر معنی داری بر خصوصیات حسی محصول و میزان پذیرش مصرف کننده دارد و با افزایش شیر سویا در فرمولاسیون نمونه ها میزان پذیرش (مطلوبیت) رنگ، طعم و بوی نمونه ها کاهش می یابد. و بیشترین امتیاز در مطلوبیت و پذیرش خصوصیات حسی، پس از نمونه های ۱۰۰ درصد شیر با میانگین نمره ۴/۳، مربوط به نمونه های حاوی ۷۰ درصد شیر و ۳۰ درصد شیر سویا با میانگین نمره ۳/۴ بود.

شکل ۵ اثر متقابل شیر سویا و ماده جامد را بر پذیرش رنگ محصول نشان می دهد. هما نظور که در شکل مشاهده می شود. همزمان با افزایش شیر سویا و ماده جامد پذیرش و مطلوبیت رنگ کاهش پیدا کرده است که علت را می توان افزایش رنگ زرد در محصول دانست. همچنین نتایج نشان دادند که میزان ماده جامد کل بر روی پذیرش و مطلوبیت طعم و بو تاثیر معنی داری نداشت ($p < 0.05$).

شکل ۵ - اثر متقابل شیر سویا و ماده جامد بر پذیرش رنگ محصول

شکل ۶ - اثر درصد شیر سویا بر بافت و قوام محصول

منابع

- 1- Amice-Quemeneur, N., Haluk, J. P., Hardy, J., & Kravtchenko, T. P. 1995. Influence of the acidification process on the colloidal stability of acidic milk drinks prepared from reconstituted nonfat dry milk, *Journal of Dairy Science* 78 :12. 2683–2690 .
- 2- Boulenguer, P. and Laurent, M.A. 2003. Comparison of the stabilisation mechanism of acid dairy drinks (ADD) induced by pectin and soluble soybean polysaccharide (SSP). In: Voragen, F., Schols, H. and Visser, R., Editors, 2003. *Advances in pectin and pectinase research*, Kluwer Academic Publishers, The Netherlands, 467–480 .
- 3- De Kruif, C.G & Tuinier, R. 2001. Polysaccharide protein interactions, *Food Hydrocolloids* 15 :555–563 .
- 4- Glahn, P. E. 1982. Hydrocolloid stabilization of protein suspensions at low pH, *Progress in Food and Nutrition Science* 6:171–177 .
- 5- Glahn, P. E., & Rolin, C. 1994. Casein–pectin interaction in sour milk beverages. In *Food ingredients Europe conference proceedings*, London, UK, October 4–6, Maarsen, The Netherlands: Process Europe .
- 6- Johnson, L.A., W.J. Hoover and Deyoe, C.W. 1981. Yield and quality of soymilk processed by steam infusion cooking. *J. Food Sci.*, 46: 239-243, 248.
- 7- Koksoy, A., Kilic, M. 2003. Effect of water and salt on rheological properties of ayran, a Turkish yogurt drink. *International Dairy Journal*. 13:835-839.
- 8- Koksoy, A., & Kilic, M. 2004. Use of hydrocolloids in textural stabilization of yogurt drink, ayran. *Food hydrocolloids* , 18:4.593-600 .
- 9- Leskauskaitė, D., Liutkevichius, A. and Valantinaite, A. 1998. Influence of the level of pectin on the process of protein stabilization in an acidified milk system. *Milchwissenschaft* 53 3:149–152.
- 10- Lucey, J. A., Tamehana, M., Singh, H., & Munro, P. A. 1999. Stability of model acid beverages: effect of pectin concentration, storage temperature and milk heat treatment. *Journal of Texture Studies*, 30:3.305-318.
- 11- Penna, A. L. B., Sivieri, K., & Oliviera, M. N. 2001. Relation between quality and rheological properties of lactic beverages. *Journal of Food Engineering*, 49:1. 7–13.
- 12- Rehman, S.U, Nawaz, H, Ahmad, M. M, Hussain, S. Murtaza, A, Shahid, S, H. 2007. Physico-chemical and Sensory Evaluation of ready to drink soy-cow milk blend. *Pakistan Journal of Nutrition* 6. 3:283-285
- 13- Roesch, R , J. M., Monagle. C , Corredig. M. 2004. Aggregation of soy / milk mixes during acidification. *Food Research International*. 37: 209 - 215.
- 14- Salomonsen. T , T. S. M., Viereck. N , Ipsen. R , Balling Engelsen , S. 2007. Water mobility in acidified milk drinks studied by low -field H NMR. *International Dairy Journal* 17: 294 - 301.
- 15- Sedlmeyer, F., Brack, M., Rademacher, B., Kulozik, U. 2004. Effect of protein & homogenization on the stability of acidified milk drinks. *International dairy journal*, 14:331-336.
- 16- Syrbe, P.B. Fernandes, F. Dannenberg, W. Bauer A., and Klostermeyer, H. 1995. Whey protein and polysaccharide mixtures: Polymer incompatibility and its application. In: E. Dickinson and D. Lorient, Editors, *Food macromolecules and colloids*, The Royal Society of Chemistry, Cambridge. 328–339 .
- 17- Tamime, A. Y., & Robinson, R. K. 1999. *Yoghurt science and Technology* (2nd ed). Boca Raton, FL: CRC Press. 20pp.
- 18- Tholstrup Sejersen. M , S. T., Ipsen. R , Clark. R , Rolin. C , Balling Engelsen , S. 2007. Zeta potential of pectin - stabilised casein aggregates in acidified milk drinks. *International Dairy Journal*. 17: 302 - 307.
- 19- Tostoguzov, V. B. 1986. Functional properties of protein–polysaccharide mixtures. In J. R. Mitchell, & D. A. Ledward (Eds.), *Functional properties of food macromolecules*. 385–415.
- 20- Tromp, C.G. de Kruif, M. van Eijk and C. Rolin. 2004 On the mechanism of stabilisation of acidified milk drinks by pectin, *Food Hydrocolloids* 18: 565–572.
- 21- Yasamani, T, Mazaheri Tehrani, M, Khomeiri, M. 1388. Studying physical and sensory characterization of acidified milk drinks fortified with soymilk. Unpublished. Arogundade, L. A., M. Tshay, et al. 2006. Effect of ionic strength and/or pH on Extractability and physico-functional characterization of broad bean (*Vicia faba L.*) Protein concentrate. *Food Hydrocolloids* 20: 1124-1134.

Effect of Total Solid on Properties of Acidified Soy-Cow Milk Blend Drinks

M. Mazaheri Tehrani^{1*}-T. Yasamini Farimani²

Received: 11-7-2009

Accepted: 3-4-2011

Abstract

The consumer demand for formulated foods containing soy proteins has resulted in an increase in the number of new products processed with soy ingredient. In this study acidified soy-cow milk blend drinks were manufactured by fermentation of mixtures of milk/soy milk in ratio of 100/0, 70/30 and 50/50 and dilution was done after fermentation to 4.5- 6.5 total solid (TS). High methoxyl Pectin was added to the drinks at concentrations of 0.25 and the samples were evaluated for physical and sensory properties and serum separation. Results showed that protein content, viscosity and instability of samples were increased by increasing of soy milk in formulation. And total solid was effective on increasing of viscosity and stability. Results suggested that use of soy milk in level of 30% with 6/5 % total solid can produce beverages with appropriate content of protein, viscosity and stability.

Keywords: acidified milk drink, soymilk, High methoxyl Pectin, stability, total solid, sensory properties

1- Associate Prof., College of Agriculture, Ferdowsi University of Mashhad.

(*- Corresponding author Email: mmtehrani@um.ac.ir)

2- MSc graduated student, College of Agriculture, Ferdowsi University of Mashhad.